University of Pretoria etd – De Wet, D C (2003)

‘N GEMEENSKAPSGERIGTE MODEL VIR GELOOFSVORMING VAN TIENERS IN DIE VERBONDSGESIN DEUR MIDDEL VAN SIMBOLE EN RITUELE

deur

DIRK CORNELIS DE WET

Voorgelê ter vervulling van die vereistes vir die graad

Philosophiae Doctor

in die

Fakulteit Teologie,

Departement Praktiese Teologie.

Universiteit van Pretoria

PROMOTOR: PROF CJA VOS

Mei 2003

BEDANKINGS

Ek wil veral vir die mense wat onwetend tot hierdie navorsing bygedra het, bedank. Dit is my afgestorwe ouers en grootouers, jongmense buite kerkverband met wie ek sporadies ontmoetinge gehad het en mense sonder 'n werk of huis wat my die sterkste beïnvloed het om met die navorsing voort te gaan. My dankbaarheid teenoor hierdie mense sal eers iets vir hulle beteken wanneer die model wat in hierdie navorsing ontwikkel is, in gemeentes en gemeenskappe ingefaseer word. Dan kan daar werklik ‘n ontmoeting plaasvind om hoopvol vorentoe te kyk.

Ek wil professor C.J.A. Vos as promotor bedank vir die belangstelling waarmee hy my in die navorsing gelei het. Met elke gesprek het professor Vos my die aanvoeling gegee dat ek met iets besonders besig is. Professor Vos se insigte in die praktiese teologie en gewilligheid om ook na my te luister het vertroue by my ingeboesem om met die navorsing voort te gaan. Hy het ook nie geskroom om vir my uit sy boekeskat te voorsien wat nie in biblioteke beskikbaar is nie. Dit het die navorsing ook ‘n heel nuwe wending gegee.

My dank en waardering gaan ook aan me. Thea Heckroodt by die teologiese afdeling van die Merensky Akademiese Inligtingsdiens aan die Universiteit van Pretoria. Sy het stimulerende en rigtinggewende bydraes tot hierdie navorsing gelewer en ure saam met my bestee in die vind van bronne, soms onder moeilike omstandighede. Haar welwillendheid sal ewig by my bly!

Die gemeente waarin ek tans as predikant dien, die NG Gemeente Boksburg-Suid, moet in besonder bedank word vir die geleentheid wat my gebied is om met hierdie navorsing te kon voortgaan. Dankie vir 'n geleentheid om my in die praktiese teologie te kon verdiep om daardeur ook 'n bydrae tot die kerk van Jesus Christus te kon maak. Nooit het u my in die afgelope jare daarin gestuit om ook studieverlof te neem om hierdie hanvorsing te doen nie. Ek weet dat die gemeente ook hierdeur skade gely het, maar ek glo dat daar ‘n wonderlike tyd van gemeentebediening vorentoe lê. U het my, die gemeente en kerk in die breë gehelp om nie te stagneer nie, maar om bewus te word van die plek van die praktiese teologie in ‘n postmoderne en multikulturele wêreld.

My eie gesin, my vrou se volgehoue gebede, was 'n groot inspirasie om deur die mistige dale van die navorsing te kon kom. Ek sien myself nie as 'n besondere gesinshoof nie, maar die hoop word uitgespreek dat hierdie studie ook in ons gesin 'n opbouende invloed gehad het en veral vorentoe nog sal hê. Ek kon tog deur die wasigheid van my eie vaderskap iewers die lig sien wat al hoe helderder begin skyn het. Veral wil ek aan my vrou, Uysaline, dankie sê dat sy saam met my hierdie navorsing deurworstel het. Dankie vir die geduld en uithouvermoë om al die jare te bly hoop dat die studies ook ‘n voorlopige einde sal hê. Ek glo dat as hierdie navorsing nie in ons eie huwelik- en gesinslewe 'n verskil kan maak nie, dit ook nie in ander gesinne moontlik sal wees nie.

Ek wil al voorafgaande dank ook tot God rig en die eer aan Hom bring vir die duidelike leiding deur sy Heilige Gees en almal wat Hy oor my pad as hulp gestuur het. Die

wyses hoe dit soms gebeur het, kan nie in woorde beskryf word nie. Dit was vir my werklik ‘n nuwe ontmoeting tussen hemel en aarde en tussen teorie en praktyk!

OPSOMMING

Vergelyk diagram 1: *'n Paradigmaverandering van teorie na praktyk en van gemeente na gesin, gemeente en gemeenskap* en diagram 2: *Die siklus van geloofsbemiddeling.* Die gesin is die belangrikste bousisteem in die kerk, die gemeenskap en die hele wêreld. Die gesin is ook die wiegie en selfs die baarmoeder van die simboliese weg in godsdienstige opvoeding. Basies alle gesinne woon in 'n gemeenskap waar interaksies plaasvind.

Tieners verlaat die kerk omdat daar nie genoegsame opwindende aktiwiteite in die gemeenskap is om in te deel as transformasieproses vir 'n beter lewe nie. Vir daardie rede beklemtoon die paradigma in hierdie navorsing 'n gebeurtenisgedrewe tiener- en gesinsbediening in die gemeenskap. Dit beteken nie 'n programgedrewe bediening nie, maar 'n bediening wat prosesse, persone en verhoudings aksentueer. Geloofsvorming kan nie 'n plek buite die verhoudings van persone vind nie. Verhoudings is die sleutelbegrip vir verstaan en die mees natuurlike vorm van verhoudings word in die gesin gevind.

Om 'n tiener- en gesinsbedieningsmodel vir hierdie doel te ontwikkel, laat die navorsing die klem meer op praktisering as teoretisering val, alhoewel die voortdurende dialoog tussen hierdie twee faktore in die praktiese teologie van uiterste belang is. Beter verhoudings in die gesin, gemeente en die gemeenskap vra beter kommunikasie. Vir hierdie rede is simbole en rituele 'n belangrike deel van die hele proses van tiener- en gesinsbediening met 'n gemeenskapsgerigtheid. ‘n Kritiese ingesteldheid teenoor vals boodskappe deur die media moet ons tot die moontlikheid lei om dieselfde elektroniese toerusting aan te wend om Christus te proklameer.

God tree in die lewens van individue en groepe op, maar het die gesin beplan as die belangrikste eenheid vir geloofsinteraksie alhoewel Hy deur enige ander sisteem of geloof sy herskeppende raak kan verrig. Geen godsdiens kan sonder 'n god wees nie en geen godsdiens kan sonder persone wees nie en alle persone is binne die een of ander vorm van 'n gesin gebore en het 'n Godgegewe behoefte om deel van 'n groep te wees selfs al word hulle deur families en die gemeenskap verwerp. Die geloofsgemeenskap lewe nooit in 'n vakuum nie - dit is altyd te midde van 'n kulturele werklikheid wat 'n kragtige invloed het. Die geloof van hiérdie gemeenskap is ingebed in die konteks van simbole, rituele en verhale. Om met praktiese teologie besig te wees, met hierdie paradigma in gedagte, word 'n drievoudige eksegese verlang: 'n eksegese van die Woord, 'n eksegese van die kultuur en 'n eksegese van die self en die gemeenskap.

Die versterking van die innerlike lewe van die kerk en sy verhouding met die onmiddellike omgewing behoort die eerste prioriteit vir die leiers van die kerk te wees. Kerke het ‘n verbondsverantwoordelikheid om mense te help om sterk en gesonde families te ontwikkel en te onderhou.

Sleutelterme:
Praktiese Teologie; Die krisis in die kerk; Tieners; Gesin; Gemeenskapsgerigtheid; Kommunikasie; Simbole; Rituele; Kultuur; 'n Model vir tiener- en gesinsbedieninng.

SUMMARY

Compare diagram 1: *'n Paradigmaverandering van teorie na praktyk en van gemeente na gesin en gemeenskap"* and diagram 2: *"Die siklus van geloofsbemiddeling".* The family is the most important building system in the church, the society and the whole world. The family is also the cradle and even the womb of the symbolic way in religious education. Almost all families stay in a community where interactions of faith take place.

Teenagers leave the church because there are not enough exciting activities in the community to be part of a transformation process for a better life. For that reason the paradigm in this research emphasises an event-driven teenage and family ministry within the community. That means a ministry that accentuates processes, people and relations. Faith development cannot find a place outside the relationship of human beings. Relationship is the password to understanding and the most natural form of relationship is the family. The covenantal family is the most important building system in the church, the society and the whole world.

To develop a model for teenage and family ministry for this purpose, the research will emphasise practicing more than theorising, although the dialogue between these two factors in practical theology is of utmost importance. Better relationships within the family, congregation and the community needs better communication. For that reason symbols and rituals are a necessary part of the whole process of teenage and family ministry which is community-directed.

God acts within the lives of individuals and groups, but planned the family as the most important unit for interaction. No religion can be without a God and no religion can be without people. All people are born into one or another kind of family and have a God-given need to be part of a group even when ostracised by families or the society. The community of faith never lives in a vacuum - it is always in the midst of cultural reality which is a powerful influence. The faith of this community is embedded in the context of symbols, rituals and narratives. To be busy with practical theology, with this paradigm in mind, needs a threefold exegesis: an exegesis of the Bible, an exegesis of the culture, and an exegesis of the self and the community.

Strengthening the inner life of churches and their relation to their immediate communities should be the first priority of the leaders of churches. Churches have a covenant responsibility to help people develop and sustain strong and healthy families.

Key terms:
Practical Theology; The crisis in the church; Teenagers; Family; Community-directed; Communication; Symbols; Rituals; Culture; A model for teenage and family ministry.

INHOUDSOPGAWE

	BEDANKINGS	ii
	OPSOMMING	iv
	SUMMARY	vi
	LYS VAN DIAGRAMME	xii
1	**HOOFSTUK EEN: AKTUALITEIT**	1
2	**HOOFSTUK TWEE: PRAKTIESE TEOLOGIE**	3
2.1	**Praktiese teologie as gemeenskapsgebeure**	3
2.2	**Die situasie van die praktiese teologie**	4
2.3	**Die sewe poort in die prakties-teologiese navorsing**	9
2.4	**Praktiese teologie as krisiswetenskap**	12
2.5	**Die gesin as 'n belangrike hermeneutiese ruimte**	14
2.6	**Die ervaringswêreld as belangrike komponent vir geloofsvorming**	17
2.7	**'n Teologie vir tiener- en gesinbediening**	23
3	**HOOSTUK DRIE: NAVORSINGSPLAN EN –METODOLOGIE**	27
3.1	**Die navorsingplan**	27
3.2	**Interpretasiemodel vir 'n navorsingsvoorstel**	27
3.3	**Die metodologie van 'n empiries-analitiese handelings-wetenskap**	28
3.4	**Inter- of intradissiplinêre navorsing**	32
3.5	**Teorievorming**	34
4	**HOOFSTUK VIER: PROBLEEM- EN DOELSTELLING**	36
4.1	**Modernisering**	38
4.2	**Vreemde invloede in die samelewing**	42
4.3	**Die gesinskrisis**	44
4.3.1	Kwesbaarheid van die moderne gesin	45
4.3.2	Disfunksionele gesinne	46
4.3.3	Disintegrerende gesinne	47
4.3.4	Isolering en individualisme	48
4.3.5	Magtelose en probleemouers	49
4.3.6	Die manlike problematiek	50
4.3.7	Die problematiek rondom huwelik en egskeiding	51
4.4	**Die jeugbediening in 'n krisis**	52
4.4.1	Die negatiewe invloed van fragmentering	53

4.4.2	Die basis van jeugbediening is in gedrang	54
4.4.3	Belangstelling in die kerk onder tieners kwyn	55
4.5	**Die krisis van opvoeding en geloofsvorming**	56
4.6	**Die kerk in 'n krisis**	57
5	**HOOFSTUK VYF: MOTIVERING EN HIPOTESEVORMING**	61
5.1	**Verbond en vaderskap**	61
5.2	**Energiepunte in die communitas-tyd**	62
5.3	**'n Geleentheid vir gesinsbediening**	63
5.4	**God se plan met die gesin**	65
5.5	**Gesinsbediening as die wese van gemeentebediening**	67
5.6	**'n Nuwe era in jeugbediening**	68
5.7	**Hipotesevorming: 'n Nuwe benadering vir geloofsvorming**	69
6	**HOOFSTUK SES: GELOOFSBEMIDDELING AS KOMMUNIKATIEWE HANDELING**	72
6.1	**'n Diensbare kommunikasiewetenskap om tot verstaan te kom**	72
6.2	**'n Kommunikasiemodel**	75
6.2.1	Belangrikheid van doeltreffende kommunikasie	76
6.2.2	Elemente van kommunikasiemodelle	78
6.2.3	Dialogiese kommunikasieteorie	82
6.2.4	Kommunikasiekategorieë	84
6.3	**Bydraes oor kommunikasie deur ander dissiplines**	85
6.4	**Geloof in praktyk**	87
6.5	**Invloede wat geloofskommunikasie versteur**	89
6.6	**Opvoedingsverbondenheid tussen ouer en tiener**	90
6.7	**Die doel van geloofsbemiddeling**	91
6.8	**Geloofsbemiddeling in 'n multikulturele situasie**	93
6.8.1	Geloofsbemiddeling aan tieners in die postmoderne konteks	95
6.8.2	Die prosesse wat die groei van geloof beïnvloed	96
6.8.3	Geloofsbemiddeling as 'n konkrete proses in 'n geloofs-gemeenskap	97
6.8.4	Geloofsbemiddeling wat tot handeling lei	102
6.8.5	Geloofsbemiddeling deur gesinne	102
6.9	**Geloofsbemiddeling deur skeppingsopenbaringe**	105
6.10	**Kommunikasie en visuele persepsie**	106
6.11	**Geloofsbemiddeling deur middel van rituele**	107
6.11.1	Rituele: Relevante definisies en aantekeninge	108
6.11.2	Die aanleer van Christelike rituele	109
6.11.3	Verskillende soorte rituele en die indeling daarvan	111
6.11.4	Riglyne vir die ontwikkeling van terapeutiese rituele	111
6.11.5	Betekenis en funksionaliteit van rituele	112

6.12	**Geloofsbemiddeling deur middel van simbole**	116
6.12.1	Simbole: Relevante definisies en aantekeninge	117
6.12.2	Simbole as "woorde" met krag	121
6.12.3	Mens-wees vra simboliese denke	124
6.12.4	Die funksionering van simbole	125
6.12.5	Die nut van simbole in oorgangstye	127
6.12.6	Bybelse simbole en rituele as hulpmiddels by geloofs-Bemiddeling	129
6.12.7	Geloofsbemiddeling deur middel van simbole	131
6.13	**'n Hermeneuties-kommunikatiewe model**	134
6.13.1	Pneumatologie en Christologie	135
6.13.2	Bydraes vir 'n beter geloofsbemiddeling	136
6.13.3	Kognitiewe kennis alleen is onvoldoende	139
6.13.4	Stimulering vir geloofsbemiddeling	139
6.13.5	God as Immanuel in die postmoderne konteks	141
6.13.6	Teks en konteks	142
7	**HOOFSTUK SEWE: DIE GESIN**	**144**
6.14	**'n Internasionale beskouing van die gesin**	144
6.15	**Die teologie van die gesin**	146
6.16	**Persepsies van die gesin**	147
6.17	**Die basiese gesinstipes**	149
7.4.1	Die kern- of nukleëre gesin	149
7.4.2	Die poligamiese gesin	151
7.4.3	Die uitgebreide gesin	151
7.4.4	Die enkelouergesin	151
7.4.5	Stieffamilies	152
6.18	**Die verbondsgesin**	152
6.18.1	Gesin as verbondsisteem	152
6.18.2	Ouers se posisie in die verbondsgesin	154
6.18.3	Tieners se posisie in die verbondsgesin	157
6.18.4	Grootouers se posisie in die verbondsgesin	160
6.19	**Die postmoderne gesin**	161
6.19.1	Die postmoderne gesin as restrukturende gesin	162
6.19.2	Godsbeskouing in die postmoderne gesin	162
6.19.3	Diversiteit in die postmoderne gesin	164
6.19.4	Die postmoderne ouer	165
6.19.5	Die millenniumgenerasie	166
7	**HOOFSTUK AG: GESINSBEDIENING**	**171**
7.1	**Gesinsbediening: 'n Ou en Nuwe Testamentiese gesigspunte**	175
7.1.1	'n Definisie van die gesin	175

7.1.2	God as Vader en die vaders van God	175
7.1.3	Die gemeente as diensbare huishouding van God	176
7.1.4	God se huishouding bokant bloedverwantskap verhef	180
7.1.5	"Teenstrydighede" in die Bybel oor die gesin	181
7.1.6	Die instellings van God vir familieskap	182
7.1.7	Verhoudings in die gesin	184
7.1.8	Opvoedingsituasie in die Bybel	188
7.1.9	Die taak van die gesin	189
7.2	**Wat onder gesinsbediening verstaan word**	190
7.2.1	Die aard van die gemeente	191
7.2.2	Die benadering wat gevolg gaan word	191
7.2.3	Gesinstipes wat ingesluit word	192
7.2.4	Die bepaling van die teikengroep	193
7.2.5	Gesinsbediening is gemeentebediening	193
7.3	**Doel en voordele van gesinsbediening**	194
7.3.1	Gesinslede kom tot beter insig oor die gesin	194
7.3.2	'n Nuwe waardering vir die huisgesin van God word ontwikkel	195
7.3.3	Gesinsbediening bou gesonde gesinne	195
7.3.4	Gesinsbediening bekamp negatiewe invloede	199
7.3.5	Gesinsbediening bied geleentheid vir geloofservaring	200
7.3.6	Gesinsbediening bevorder inklusiwiteit	201
7.3.7	Gesinsbediening as geestelike versorging	202
7.3.8	Gesinsbediening ontwikkel geestelike leiers en gawes	203
7.3.9	Gesinsbediening wortel in die verbondsmatige	204
7.3.10	Gesinsbediening smee verbintenisse in die gemeenskap	204
7.3.11	Gesinsbediening stimuleer rolvervulling in die gesin	207
7.4	**Gesinsbediening is tienerbediening**	209
8.4.1.	Teologiese besinning oor tienerbediening	210
8.4.2.	Die basiese vraag oor tienerbediening	212
8.4.3.	Die behoeftes van tieners	214
8.4.4.	'n Filosofie vir tiener- en gesinsbediening	216
8.4.5.	Kulturele veranderinge vra 'n nuwe tienerbedieningsmodel	218
8.4.6.	'n Christelike tiener-subkultuur	220
8	**HOOFSTUK NEGE: 'N MODEL VIR TIENER- EN GESINS-BEDIENING MET 'N GEMEENSKAPSGERIGTHEID**	224
8.1	**Die huidige situasie van gesinsbediening**	224
8.1.1	Negatiewe gesigspunte	224
8.1.2	Positiewe momente in die huidige gemeentebediening	227
8.2	**Die huidige situasie van jeugbediening**	230
8.2.1	Knelpunte by die jeugbedieningsmodelle	230
8.2.2	Betekenisvolle jeugbedieningsmodelle	231
8.2.3	Die problematiek rondom jeugbediening 'n groepe	233
8.2.4	Die voordele van jeugbediening in groepe	234
8.3	**Paradigmaverandering**	238

8.4	**‘n Gemeenskapsgerigte tiener- en gesinsbediening**	241
8.4.1	‘n Prakties-teologiese motivering	241
8.4.2	Bereidheid tot diensbaarheid	242
8.4.3	Die verhouding tussen kerk en gemeenskap	243
8.4.4	Verskillende gemeentemodelle	246
8.4.5	Strategieë en ou denkrigtings om te oordink	249
8.4.6	Die missionêre benadering	252
8.4.7	Gemeentelike uitreiking na die gemeenskap	253
8.4.8	Die gemeenskap vereis ‘n groter sigbaarheid van die kerk	254
8.4.9	Gesinsbediening met ‘n gemeenskapsgerigtheid	258
8.4.10	Gemeenskapsgerigtheid stimuleer gemeentegroei	264
8.5	**Geloofsbemiddeling in die gemeenskap**	265
8.5.1	Die komponente van geloofsontwikkeling in die gemeenskap	265
8.5.2	Faktore wat tot geloofshandelinge lei	267
8.5.3	Die rolspelers vir geloofsbemiddeling in die gemeenskap	276
8.6	**Wat van die gesinsbedieningsmodel verwag kan word**	280
8.7	**Hoe die doel met gesinsbediening bereik kan word**	281
8.7.1	Neem die ekologie van die gesin in aanmerking	281
8.7.2	Fokus om ‘n ontmoetingspunt tussen die goddelike en sekulêre	281
8.7.3	Fokus op die transformasie van die kultuur	283
8.7.4	‘n Transformasiemodel vir kulturele verandering	286
8.7.5	Fokus op ‘n gesonde gemeenskap	288
8.7.6	Fokus op die ontwikkeling van waardes	289
8.8	**‘n Bybelse perspektief vir ‘n gesinsbedieningsmodel**	291
8.9	**Drie perspektiewe vir ‘n gesinsbedieningsmodel**	298
8.9.1	Die terapeutiese perspektief	298
8.9.2	Die nukleêre perspektief	299
8.9.3	Die gemeente-as-gesin-perspektief	299
8.10	**Strategieë vir ‘n tiener- en gesinsbediening**	303
8.10.1	Modellering teenoor programmering	303
8.10.2	Dade teenoor woorde	304
8.10.3	Groepe teenoor individue	304
8.11	**Die vyf komponente van ‘n tienerbedieningsmodel**	305
8.12	**Die opsies om tiener- en gesinsbediening te integreer**	306
8.12.1	‘n Gesinsvriendelike en gesinsgesentreerde jeugbediening	306
8.12.2	‘n Tienergesentreerde gesinsbediening	308
8.13	**Die vyf vlakke van gesinsbediening**	309
8.14	**Die formulering van ‘n tiener- en gesinsbedieningsmodel**	310
8.14.1	Modelle	310
8.14.2	Vier beginsels vir die formulering van ‘n gesinsbedieningsmodel	311
8.14.3	Die behoeftes, gawes en talente van tieners	312
8.15	**Die struktuur van ‘n tiener- en gesinsbedieningsmodel**	312
8.15.1	Die induktiewe opvoedingsmetodiek	312
8.15.2	‘n Holistiese benadering	313
8.15.3	Jeugbediening met ‘n metamorfiese karakter	313
8.15.4	Tienerbediening in ‘n nie-bedreigende omgewing	315

8.16	**‘n Konseptuele model**	316
8.16.1	Ondersteuningskomponente	316
8.16.2	‘n Model vir die beplanningsfase	317
8.17	**Koppel tiener- en gesinsbediening met gemeenskap**	328
9.17.1	Koppel gemeentebedieninge aan gemeenskap	328
9.17.2	Koppel met gemeenskap deur middel van berading	329
9.17.3	‘n Koppelingsmodel	332
9.17.4	Programme vir koppeling van gemeente aan gemeenskap	335
9.18	**Die infasering van die model**	336
9.19	**Die evaluering van die model**	337
9.19.1	‘n Siklies-empiriese proses	337
9.19.2	Bekendmaking van resultate aan gemeente	340
9.19.3	Langtermynvisualisering	340
9.20	**‘n Terug- en vooruitskoue**	341
9.20.1	Algemene beskouinge	341
9.20.2	Spesifieke beskouinge	341
	BIBLIOGRAFIE	344
	DIAGRAMME 1 tot 90	
	WERKSBLAAIE & VRAELYSTE	

DIAGRAMME

Tussen hakies, agter die beskrywing van die diagram, word verwys na paragrawe waar dieselfde diagram ook voorkom.

No.	Par.	Diagram	Bl.
OPSOMMING			
1		'n Paradigmaverandering van teorie na praktyk en van gemeente na gesin en gemeenskap (vgl 5.7, 7.5.3, 9.3, 9.10)	ii, iii
2		Die siklus van geloofsbemiddeling (vgl 9.18)	ii, iii
HOOFSTUK EEN: INLEIDING			1
HOOFSTUK TWEE: PRAKTIESE TEOLOGIE			3
3	2.2	Die situasie van die praktiese teologie met die klem op godsdiens en samelewing (vgl 2.6)	4
4	2.2	Differensiasie volgens handelingsvelde (vgl 2.3, 3.3)	4
(18)	2.2	Samewerking tussen kerk, staat en markplein (4.2, 9.3, 9.4.5 en 9.15.2)	4 & 8
5	2.3	Die sewe poorte in prakties-teologiese navorsing	9

6	2.3	'n Interpretasiemodel vir die navorsingsvoorstel (vgl 3.2)	9
(4)	2.3	Differensiasie volgens handelingsvelde (vgl 3.3 en 2.2)	11
7	2.6	Interdissiplinêre verhouding tussen teologie en die sosiale wetenskappe	18
8	2.6	Teologiese en sosiaal-wetenskaplike refleksie	18
(3)	2.6	Die situasie van die praktiese teologie met die klem op godsdiens en samelewing (vgl 2.2)	22

HOOFSTUK DRIE: NAVORSINGSMETODOLOGIE **27**

9	3.1	Navorsingsmetodologie	27
10	3.1	Verskillende vlakke van die navorsingsprogram (vgl 9.18)	27
11	3.1	Die navorsingsplan	27
(25)	3.1	Motivering en hipotesevorming (vgl 5.7)	27
(6)	3.2	'n Interpretasiemodel vir die navorsingsvoorstel (vgl 2.3)	27
12	3.3	Die vyf fases in die empiriese siklus (vgl 9.19.1)	29
13	3.3	Die metodologie van die praktiese teologie	29
(4)	3.3	Differensiasie volgens handelingsvelde (vgl 2.2)	30
14	3.4	Deduksie: Teorie-, model- en hipotesevorming (vgl 5.7)	33

HOOFSTUK VIER: PROBLEEMSTELLING **36**

15	4	Probleemstelling	36
16	4	Die probleem- en doelstelling: Waarom en waaroor?	38
(67)	4.1	Die wisselwerking tussen teorie en praktyk (vgl 8.4.2, 9.5.2, 9.7.1 en 9.19.1)	38
17	4.2	Die twee basiese invloedsfere van die gesin (vgl 9.7.1)	42
18	4.2	Samewerking tussen kerk, staat en markplein (vgl 2.2, 9.3, 9.4.5 en 9.15.2)	43
19	4.2	'n Konseptuele model vir tiener- en gesinsbediening (vgl 9.16 en 9.16.2)	44
20	4.3.7	Ekokaart (vgl 9.10.3)	52

HOOFSTUK VYF: MOTIVERING **61**

21	5.1	'n Motivering vir die navorsing: Wie en wat?	61
22	5.2	Victor Turner se voorstelling van 'n sosiale drama	63
23	5.2	Arbuckle se gewysigde Turner-model	63
24	5.2	Vier energiepunte	63
25	5.3	Motivering en hipotesevorming (vgl 3.1 en 5.7)	64
26	5.4	God se plan met die verbondsgesin (vgl 7.5.2)	65
27	5.7	'n Nuwe benadering vir geloofsvorming aan tieners	69
28	5.7	Leer deur ervaring (vgl 9.5.2)	69
(1)	5.7	'n Paradigmaskuif van teorie na praktyk en van gemeente na gesin en gemeenskap (vgl Opsomming, 7.5.3, 9.3 en 9.10)	70
(25)	5.7	Motivering en hipotesevorming (vgl 5.2)	70

(27) 5.7 'n Nuwe benadering vir geloofsvorming by tieners 70
(28) 5.7 Leer deur ervaring (vgl 9.5.2) 70
(14) 5.7 Deduksie: Teorie-, model- en hipotesevorming (vgl 3.4) 70

HOOFSTUK SES: GELOOFSBEMIDDELING AS KOMMUNIKATIEWE HANDELING 72

29 6.1 Geloofsbemiddeling as kommunikatiewe handeling (vgl 9.5.2) 74
30 6.1 Diensbare kommunikasie vir 'n nuwe gemeenskap 75
31 6.2.2 Liniêre kommunikasie 78
32 6.2.2 Sirkulêre kommunikasie (vgl 9.5.2 en 9.10.2) 78
33 6.2.2 Interaksionele simboolkommunikasie 79
34 6.2.2 Kommunikasieprosesse soos deur Lasswell voorgestel 80
35 6.2.2 Kommunikasiemodel van Jakobson 80
(68) 6.2.2 Geloofsbemiddeling as verstaanshandeling (vgl 8.1.3, 6.8.4, 8.1.4 en 9.5.2) 82
36 6.2.3 Die dialogiese kommunikasieteorie 82
37 6.2.4 Interpersoonlike kommunikasie (vgl 9.10.1) 84
38 6.5 Betekenisverlies by geloofsbemiddeling 90
39 6.8.1 Geloofsbemiddeling aan tieners in die postmoderne konteks (vgl 6.8.3 en 6.9) 95
(39) 6.8.3 Geloofsbemiddeling aan tieners in die postmoderne konteks (vgl 6.8.1 en 6.9) 99
40 6.8.4 Geloof as affektiewe proses 102
41 6.8.4 Geloof as kognitiewe proses 102
42 6.8.4 Geloof as konatiewe proses 102
43 6.8.4 Geloof as komprehensiewe proses 102
(68) 6.8.4 Geloofsbemiddeling as verstaanshandeling 102
(39) 6.9 Geloofsbemiddeling aan tieners in die postmoderne konteks (vgl 6.8.1 en 6.8.3) 106
44 6.9 Verbale en nie-verbale openbaring (vgl 9.16.2) 106
45 6.11 Rituele as 'n simbolies-kommunikatiewe handeling (vgl 6.11.3 en 9.10.3) 107
(45) 6.11.3 Rituele as 'n simbolies-kommunikatiewe handeling (vgl 6.11) 110
46 6.11.5 Die funksiedriehoek van die ritueel 113
47 6.11.5 Rituele in die liminale fase 114
48 6.12.1 Die onderskeiding tussen simbool en teken 118
49 6.12.5 Die liminale fase by ritualisering 128
50 6.12.6 Dekodering van die teks deur middel van simbole en rituele 130
51 6.13. Die teks in die post-moderne konteks (vgl 9.8) 135

HOOFSTUK SEWE: DIE GESIN 144

(26) 7.5.2 God se plan met die gesin (vgl 5.4) 154
(1) 7.5.3 ‘n Paradigmaskuif van teorie na praktyk en van gemeente na gesin en gemeenskap (Vgl Opsomming, 5.7, 9.3 en 9.10) 159

HOOFSTUK AG: GESINSBEDIENING **171**

52	8	Basiese vrae en antwoorde oor gesinsbediening	171
(68)	8.1.4	Geloofsbemiddeling as verstaanshandeling (vgl 9.5.2)	181
53	8.2.2	Die lewensverloop van 'n gesin	192
54	8.2.2	Stages of the family life cycle (vgl 9.10.3)	192
55	8.2.5	Die integrasie van bedieninge	193
(69)	8.3.3	Die verlangde uitkoms met die nuwe paradigma vir geloofsbemiddeling (vgl 9.5.1, 9.6 en 9.11)	197
56	8.4	Vrae oor geloofsbemiddeling aan tieners	209
(65)	8.4.2	Die vier basiese leerstyle (vgl 9.5.2)	213
(67)	8.4.2	Die wisselwerking tussen teorie en praktyk (vgl 4.1, 9.5.2, 9.7.1 en 9.19.1)	213
57	8.4.3	Maslow se behoeftehiërargie	214
58	8.4.5	Die kragte van 'n jeugkultuur	219

HOOFSTUK 9: 'n MODEL VIR TIENER- EN GESINSBEDIENING **224**

59	9.1.2	Verskillende vorme van gesinsbediening	227
60	9.2.2	Die ekosisteem van die tiener	233
(1)	9.3	'n Paradigmaverandering van teorie na praktyk en van gemeente na gesin en gemeenskap (vgl Opsomming, 5.7, 7.5.3, 9.3 en 9.10)	238
(18)	9.3	Samewerking tussen kerk, staat en markplein (vgl 4.2 en 9.4.5 9.15.2)	238
61	9.3	'n Tiener- en gesinsbedieningsmodel	238
62	9.4.4	Verskillende gemeentemodelle	246
(18)	9.4.5	Samewerking tussen kerk, staat en markplein (vgl 4.2, 9.3 en 9.15.2)	251
63	9.5.1	Die komponente van geloofsontwikkeling in die gemeenskap (9.15.3)	265
(69)	9.5.1	Die verlangde uitkoms met die nuwe paradigma vir geloofsbemiddeling (vgl 8.3.3, 9.6 en 9.11)	266
(28)	9.5.2	Leer deur ervaring (vgl 5.7)	269
64	9.5.2	Geloofsbemiddeling deur middel van simbole en rituele	270
65	9.5.2	Die vier basiese leerstyle (vgl 8.4.2)	273
66	9.5.2	Die vier interaktiewe veranderlikes	274
67	9.5.2	Die wisselwerking tussen teorie en praktyk (vgl 4.1, 8.4.2, 9.7.1 en 9.19.1)	275
(29)	9.5.2	Geloofsbemiddeling as kommunikatiewe handeling (vgl 6.1)	275
68	9.5.2	Geloofsbemiddeling as verstaanshandeling (vgl 8.1.4)	275
(32)	9.5.2	Sirkulêre kommunikasie (vgl 6.2.2 en 9.10.2)	276
69	9.6	Die verlangde uitkoms met die nuwe paradigma vir geloofsbemiddeling (vgl 8.3.3, 9.5.1, 9.6 en 9.11)	280
(17)	9.7.1	Die twee basiese invloedsfere van die gesin (vgl 4.2)	281
70	9.7.1	Die invloedsfeer van tieners	281

(67) 9.7.1 Die wisselwerking tussen teorie en praktyk (vgl 8.4.2, 9.5.2 en 9.19.1) 281
71 9.7.3 Dimensies van kruis-kulturele kommunikasie (vgl 9.17.3) 286
72 9.8 'n Bybelse perspektief vir 'n gesinsbedieningsmodel 291
(51) 9.8 Die teks in die post-moderne konteks (vgl 6.13) 292
(72) 9.8 'n Bybelse perspektief vir 'n gesinsbedieningsmodel 292
73 9.9.3 Interaktiewe geloofsbemiddeling (vgl 9.11) 300
(1) 9.10 ‘n Paradigmaverandering van teorie na praktyk en van gemeente na gesin en gemeenskap (vgl opsomming, 5.7, 7.5 7.5.3, 9.3 en 9.10) 303
(37) 9.10.1 Interpersoonlike kommunikasie (vgl 6.2.4) 303
(32) 9.10.2 Sirkulêre kommunikasie (vgl 6.2.2) 304
(54) 9.10.3 Stages of the family life cycle (vgl 8.2.2) 304
(20) 9.10.3 Ekokaart (vgl 4.3.7) 305
(45) 9.10.3 Rituele as 'n simbolies-kommunikatiewe handeling (vgl 6.10, 6.11 en 6.11.3) 305
74 9.11 Die komponente van 'n tienerbedieningsmodel 305
(69) 9.11 Die verlangde uitkoms met die nuwe paradigma vir geloofsbemiddeling (vgl 8.3.3, 9.5.2 en 9.6) 306
(73) 9.11 Interaktiewe geloofsbemiddeling 306
(18) 9.15.2 Samewerking tussen kerk, staat en markplein (vgl 4.2, 9.3, 9.4.5) 313
75 9.15.2 'n Holistiese benadering vir 'n tienerbedieningsmodel (9.15.3) 313
(75) 9.15.2 'n Holistiese benadering vir 'n tienerbedieningsmodel (9.15.2) 313
(63) 9.15.3 Die komponente van geloofsontwikkeling in die gemeenskap (vgl 9.5.1) 314
(19) 9.16 'n Konseptuele model vir tiener- en gesinsbediening (vgl 4.2) 316
76 9.16.1 'n Geloofsbedieningstruktuur vir tiener- en gesinsbediening 316
(44) 9.16.2 Verbale en nie-verbale openbring (vgl 6.9) 316
77 9.16.2 'n Konseptuele model vir die beplanningsfase van gesinsbediening 317
78 9.16.2 Vyf bedieningsvlakke vir die plaaslike gemeente 317
79 9.16.2 Prioriteite vir die gemeente 323
(19) 9.16.2 ‘n Konseptuele model vir tiener- en gesinsbediening (vgl 4.2 en 19.16) 323
80 9.16.2 Die seisoene van die kerklike jaar 328
81 9.17.1 Koppeling van gemeentebedieninge aan gemeenskap 328
82 9.17.2 Die tregtermodel 329
(71) 9.17.3 Dimensies van kruis-kulturele kommunikasie (vgl 9.7.3) 332
83 9.17.3 Koppelingsmodel vir 'n ontmoetingspunt tussen kerk en wêreld 332
84 9.17.3 Die vyf vlakke om na die gemeenskap uit te reik 332
85 9.17.4 Programme om gemeente aan gemeenskap te koppel 335
(2) 9.18 Die siklus van geloofsbemiddeling (vgl Opsomming) 336
(10) 9.18 Verskillende vlakke van die navorsingsprogram (vgl 3) 336
86 9.19 Hoe om as gesin met gesinsbediening te begin 337
(12) 9.19.1 Die vyf fases in die empiriese siklus (vgl 3.1) 337

87 9.19.1 Evaluering: Waar en wanneer? 338
88 9.19.1 Die wetenskaplike siklus 339
(67) 9.19.1 Die wisselwerking tussen teorie en praktyk (vgl 4.1, 8.4.2, 9.5.2, 9.7.1) 339
89 9.19.1 Induksie: Hoe en waarheen? 339
90 9.19.1 Inhoudsanalise 340
(89) 9.19.1 Induksie: Hoe en waarheen? 340

WERKSBLAAIE

1 9.16.2 (6) Aksieplan Een – Werksblad 323
(1) 9.16.2 (6) Aksieplan Een – Werksblad 324
2 9.16.2 (6) Aksieblad Twee – Werksblad 324
3 9.16.2 (6) Aksieblad Drie – Werksblad 324
(2) 9.16.2 (9) Aksieplan Twee – Werksblad 326
(3) 9.16.2 (6) Aksieplan Drie – Werksblad 324
(1) 9.18 Aksieplan Een – Werksblad 337
(2) 9.18 Aksieplan Twee- Werksblad 337
(3) 9.18 Aksieplan Drie – Werkblad 337

VRAELYSTE

1 9.16.2 Vrae vir die vyf bedieningsvlakke in die plaaslike gemeente 317
2 9.16.2 Sleutelvrae by die aanvang van ‘n tiener- en gesinsbediening 324
3 9.19.1 Die oorsigvraelys 338
(1) 9.19.1 Vrae vir die vyf bedieningsvlakke in die plaaslike gemeente 338